

ІНТЕНСИВНІ САДИ

Садівництво стало на шлях інтенсифікації. Стрімко вводяться нові сучасні технології в цій галузі. Одним з найважливіших напрямків в інтенсифікації сучасного промислового садівництва є загущена посадка садів. Розвиток цього напрямку визнано намаганням значно підвищити врожайність садів.

У сучасному розумінні поняття конструкції плодового саду об'єднує такі його показники, як форма і параметри крони дерев, схема і щільність їх посадки, типи підщеп і сорт. При всьому цьому необхідно врахувати природно-економічні умови конкретної плодової зони і мікрозони, в яких вирощувані породи і їх сорти в найвищій мірі можуть проявити біологічні можливості і забезпечити максимальну врожайність високоякісних плодів з одиниці площі саду за найменших трудових, матеріальних і грошових затрат.

Здійснення інтенсифікації промислового садівництва потребує розробки нових систем машин, принципово відмінних від існуючих.

Аналіз сучасної тенденції розвитку садівництва і демографічних особливостей засвідчує, що сади повинні класифікуватися до можливостей механізації в них виробничих процесів аж до збирання врожаю. Виходячи з цієї концепції, промислові сади можуть бути трьох типів:

1. Сади, в яких машини будуть працювати під деревами. Такі посадки тепер мають найбільше розповсюдження. У майбутньому площі таких садів, значно зменшаться;
2. Сади, де машини можуть працювати між деревами. Такий тип саду буде основним у найближчий час;
3. Сади, де машини будуть працювати над деревами. Такі сади можуть розміщуватися в місцях, де можлива культура садів на карликових вегетативно-розмножуваних підщепах. Це сад найближчого майбутнього.

Особливості формування крони в інтенсивних садах

Формування передбачає створення крони відповідної форми і розміру, яка, в свою чергу, визначить щільність посадки дерев. Для максимальної механізації робіт у садівництві необхідно створювати плодові насадження з обмеженою

висотою дерев, певною глибиною крони, висотою штамбу, тобто які були б найбільш пристосовані для застосування комплексу машин. Таким умовам відповідають малооб'ємні крони дерев. Для вирішення питань вітчизняне садівництво перебуває в постійних пошуках.

Для створення малогабаритної крони враховують такі заходи:

- пагони у травні - на початку червня, зайві пагони і конкуренти, які видаляють не використовують для створення скелетних гілок;

- надломи пагонів. У деяких випадках нові пагони не видаляють, а надламують в основі для ослаблення або припинення росту, щоб надалі їх перетворити в обростаючі плодові гілочки. Коли пагони досягають 20-30 см їх надламують, надаючи їм горизонтальне положення;

- скручування пагонів застосовують тоді, коли тимчасово треба призупинити їх ріст або змінити напрямок їх росту, його застосовують у першій половині літа;

- переплетіння пагонів проводять для послаблення росту в довжину. Цей захід можна проводити протягом всієї вегетації;

- нагинання гілок роблять для того, щоб змінити кут відхилення. Це послаблює ріст і збільшує формування плодових бруньок по всій довжині гілки. Це краще робити весною на початку вегетації або в кінці літа.

Це послаблює ріст і збільшує формування плодових бруньок по всій довжині гілки. Це краще робити весною на початку вегетації або в кінці літа.

В Україні найбільш доцільно створювати інтенсивні промислові сади таких типів:

- пальметні;
- шпалерно-карликові;
- з напівплоскою кроною;
- з круглою (сферичною) кроною і ущільненою посадкою дерев;
- з малооб'ємною круглою кроною (вільноростучі кущ, струнке веретено).

Пальметні крони дерев

1. Коса пальмета з нахиленими гілками. Такі дерева мають плоску крону з центральним провідником і три яруси скелетних гілок, які відходять від стовбура під кутом 45-50°. Напівскелетні гілки формують із бокових на відстані 40 см від основи скелетної гілки і на 25 см одна від одної. Такі дерева досягають висоти 2,5-4 м з товщиною стіни 1,5 м. Такі дерева починають плодоносити на два роки раніше і урожай в два рази більший, ніж у дерев з круглими кронами.

2. Вільноростуча пальмета. Крона формується за таким типом як і коса пальмета, але допускаються певні відхилення; не витримуються строго відстані між ярусами; необов'язкові кути відхилення скелетних гілок як у косі пальмети.

3. Харківська пальмета. У цій пальметі не нагинають гілки другого і третього порядків, але застосовують обрізування з укороченням кінців і бокових гілок.

4. Є пальмети ще комбіновані для Криму, пальмети з гілками заміщення тощо.